

inzerati se sprej. majo in velja
risopna vrsta.

3 kr., če se tiska listat.

2 " " " " " " " "

1 " " " " " " " "

Pri večkratnem tiskanju se
ce na primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

4. ročno prejemna opravništvo
(administracija) in ekspedicijska na
Dunajski cesti št. 15 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr
za pol leta . . . 5 " — "
za četrť leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrť leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Rečno ulice
št. 5.

izhaja po trikrat na teden
sicer v torek, četrtek in sobota.

Meščanje!

Volitve za dopolnenje mestnega odbora ljubljanskega nastavljene so

na 25., 26., in 27. dan tega meseca.

Da, častiti meščanje, veste, ktere možé naj volite, da bode v vseh treh oddelkih zmaga naša in na čast in blagor glavnemu našemu mestu, nasvetujemo Vam domoljube, ki so Vašega zaupanja popolnem vredni, — možé, ki bodo varovali in branili interese našega mesta in njega prebivalcev, — ki bodo varéno gospodarili z njegovim imetjem in ki ljubijo narod naš in čislajo svetinje njegove.

Mestni zastop ljubljanski je sedaj v svoji večini nam nasproten; dobri predlogi naših národnih odbornikov propadajo večkrat samo zató, ker prihajajo od zastopnikov naših. Da Vam to le v enem, pa velikanskem zgledu kažemo, omenimo le veliko borbo, katero so naši zastopniki preteklo leto imeli s tako imenovano liberalno, nam nasprotno stranko, ko je v mestnem odboru šlo za nakup kolizeja kot mestne vojašnice, po katerem bi se bilo mesto zakopalo v grozno denarno škodo, in katero odbiti je našim odbornikom še le potem obveljalo, ko je javno mnenje mesta našega in pa višjega vojaškega oblastva samega podprlo mnenje odbornikov naših in podrlo namere liberalne stranke, katera slepa ni hotela sama videti koristi mestne.

Konstitucijskemu društvu, katerega člani so si zadnji čas pridéli ime „deutsch-kraingerjev“, je pri volitvah zadnjih let obveljalo, da je pod pokroviteljstvom vladnim iz mestnega zbora spodrinilo prejšnjo večletno národno večino in svoje privržence posadilo na to mesto, ktero jim nikakor ne gre, ako se le to pomisli, da je narobe svet, če v kljub veliki večini národa slovenskega v Ljubljani v zboru mestnem s svojimi uzori gospodarji neznatna manjšina „deutsch-kraingerjev“. Da je to naše trdenje čista resnica, pričá nam vradno naznanilo ljubljanskega magistrata, po katerem je koncem leta 1880. v Ljubljani bivalo 18.313 Slovencev, Nemcev pa (z všteti menda nemčurji) le 5.422.

To, da je zadnja leta nasprotna nam stranka posedla sedeže v mestni zbornici ljubljanski, bilo je mogoče le po tej poti, da so kandidatje, ki jih je priporočalo konstitucijsko društvo, veljali za kandidate v l a d n e, in je birokracija pod tem naslovom svoje ljudi komandirala na volišče.

Tem zmotam bivšega časa je, hvala Bogu, odklenkalo, — naši nasprotniki n i s o več pooblaščenci vladni! Zató, meščanje, tudi ne verujte nasprotnikom našim navadnih njihovih laži, da je zatiranje nemščine národni stranki cilj in konec — vsaj je vendar ona radostno pozdravila načelo ministra Taaffeja, ki želi in hoče porazumljenje národov ter mir in spravo med njimi, in zato mu še dandanes zaupanje kaže, med tem, ko se nasprotna nam stranka trdovratno obrača od blagih namenov njegovih, čemur živa pričá je glasoviti govor načelnika konstitucijskega društva v zboru dné 18. februarija t. l., v katerem je sedanji vladi napovedal odločen boj in vstrajno nasprotstvo.

Ker se po tem takem volilci v cesarskih in drugih javnih službah nimajo več bati nekdanjega birokratičnega terorizma, zato se nadejati smemo, da se značajni in mirno spravo národov želeči možaki letos ne bodo umaknili volišču.

Volilci 3. razreda so si ta oddelek zadnje leta popolnem prisvojili, zato se za trdno nadejamo, da bodo tudi letos soglasno volili onih 5 kandidatov, za katere so zastavili že v velikem shodu svojo besedo.

Zmaga naša pa je popolna samo tadaj, kedar s svojimi kandidati prodremo tudi v 2. in 1. razredu. Da pa zmagamo letos v vseh treh razredih, treba, da vsak meščan, ki ve ceniti veliko važnost volitev, pride gotovo na volišče in možato spolni svojo meščansko dolžnost.

Meščanje! stopite tedaj pogumno na volišče, in ne dajte se nikakor begati po nasprotnikih ampak volite vsi soglasno obče spoštovane možé, ki so Vašega zaupanja popolnoma vredni in Vam jih nasvetuje podpisani odbor.

Ti toplo Vam priporočeni možje so:

Za **III. razred**, ki voli v ponedeljek 25. aprila:|

Dr. Karel Bleiweis, primarij bólnice.

Vaso Petričič, trgovec in hišni posestnik.

Petrea France, hišni posestnik in trgovec.

| **Goršič France**, hišni posestnik.

| **Stupica Ignacij**, prodajalec moke.

Za **II. razred**, ki voli v torek 26. aprila:|

Potočnik France, stavbni svetovalec v pokoji.

Grasselli Peter, deželni odbornik in hišni posestnik.

| **Bajer Alojzij**, c. kr. računski revident in hišni posestnik.

| **Klemenčič Ferdinand**, ingénieur.

Za **I. razred**, ki voli v sredo 27. aprila:

Fortuna France, trgovec in hišni posestnik.

| **Dr. Alfons Moše**, odvetnik.

Národni centralni volilni odbor.

Volitve v mestni zbor ljubljanski.

Volilci! Ujunačite se, letos ali nikoli! Zmaga mora biti naša! Prevdarite, kako velike reči so odvisne od teh volitev: cela oblast, ki jo magistrat z županom vred ima, vsa ta oblast je prav za prav vaša, namreč oblast volilcev, vi jo le tistim zaupate in po-

sodite, ktere v mestni zbor volite. Vse mestne naprave, vse mestne šole, tržni red, in sto drugih reči spada v področje magistrata. Toraj je pač bolje, da sedé v mestnem zboru domačini, kterim smemo zaupati, da bodo naše koristi vedno varovali, nego pa tujci, o kterih moramo vedno skrbeti, da nas o vsaki priliki zatajé, kedar jim dojde kak migljaj iz severa

doli, iz nemških krajev. Ker se nemškutarji s svojo politiko ne morejo hvaliti, ker v Ljubljani ni več v navadi, na Slovence zabavljati, ker se je narod čutiti in zavedati začel, — zato o politiki nič ne črhnejo, temveč le gospodarstvo povdarjajo, ter se bahajo, kako so dobri gospodarji.

Največ se bahajo s tem posejilom, da so

namreč poldrugi milijon na posodo dobili, in da bodo ta denar z loterijo nazaj dobili, oziroma z njo dolg plačali. Čeravno sploh ni navada, da bi se kdo s svojimi dolgi bahal, čeravno ni taka posebna umetnost za veliko mesto, kak denar na posodo dobiti, vendar bi bila nemškutarška baharija vsaj v tej zadevi nekoliko opravičena, ako bi nam zamogli poroštvo dati, da bomo tudi v resnici vse srečke prodali. Tudi mesto Solnograd je imelo tako loterijo, na zadnje nihče ni hotel več sreček kupovati (ker je bilo, se vé, le še malo upanja do večega dobitka), in tako so srečke mestu ostale, to je, mesto je moralo dolg prevzeti in ga v gotovini plačati, ali pa še zdaj obresti plačuje. Bog ne daj, da bi Ljubljano enaka osoda zadela, mi tudi nečemo nobene nesreče prerokovati, ker je ne pričakujemo; vendar pa mislimo, dokler stvar ni v čistem in gotovem, bi nemškutarji bolje storili, da o celi zadevi molčé.

Kar je pa drugega koristnega v mestnem gospodarstvu, kakor na pr. nakup grada Tivoli, datira od prejšnjega narodnega zastopa, ne pa od sedanje nemške večine. Tako dobro, kakor nemškutarji, bomo tudi mi gospodariti znali; kjer je velik kup denarja, tam se lahko gospodari; in ker so zdaj toliko denarja na posodo dobili, bilo bi vendar dobro, da se voli mnogo narodnih in razumnih mož v mestni zbor, da bodo znali svetovati, kam se naj ta denar obrne, da bo najbolj zalegel, da bodo zabranili vsako nepotrebno potrato.

Pred vsem pa vas prosimo, ne pustite se preslepiti in z lahkim trudom od dobrega dela odgnati z lažjivim pregovorom: saj je vse eno, naj sedé na rotovži Slovenci ali Nemci; ali pa: „saj to so le mestne, krajne zadeve, tukaj ni treba politike, naj bo Nемеc ali Slovenec itd.“ To so izgovori, s katerimi naši nasprotniki naše ljudi slepé, ter jih, če ne za se pridobé, vsaj od volišča stran držé.

Pred volitvijo obetajo nemškutarji zmirom, da se v politiko ne bodo vtikali, da jim je le za dobro gospodarstvo; pa to je dobro pravdarjen izgovor, da z njim naše volilce v spanje zazibljejo; brž ko so voljeni, se pa že na političnega konja vsedejo, ter svojo zarujavelo

sulico zavrhé vselej prvi zoper vsako našo narodno terjatev, ki v javen razgovor pride.

Zopet in zopet si postavite pred oči: dežela je kranjska mi smo Kranjci, Ljubljana je glavno mesto kranjske dežele; zakaj pa Kranjec v svoji deželi nič ne velja, zakaj mora zmirom Nemcu podložen biti? Dežela je vsa slovenska, le ena pest je Kočevarjev; zakaj se vsak pisac le po nemški štuli? Pri zadnjem štenji se jih je v Ljubljani vpisalo za Slovence 18 300, za Nemce pa le 5 400; čeravno jih še toliko ni, ker je med njimi več ko pol nemškutarjev in tudi takih, ki še nemški ne znajo; vendar recimo, da jih je res 5 400, ali bodo mar ti gospodovali nad Slovenci v mestu, ki jih je trikrat več? Če na 18 Slovencev pride le 5 Nemcev, kako je to, da bi na rotovžu morali tisti prvo besedo imeti, ki jih je manj in ki niso domačini? Če Slovenec v Ljubljani ni doma, če tukaj nema besede, kje jo bo imel? Ali ne tolče o tisti sami sebe po glavi, ki k volitvi ne gredo, ali pa celo nemškutarje volijo? Gotova istina je to!

Iz kakih ničevih vzrokov se ljudje včasih volitve zdržujejo, o tem smo že pisali večkrat, zadnjič menda na veliki terek. Glavni vzrok apatije je nevednost, ker ljudje ne razločijo važnost volitev, ter se jim vse vkup ne zdi pipe tobaka vredno. Oni namreč niso zmožni, v daljavo gledati, oni vidijo le pred nosom, če jim kdo denar pomoli; da bi se pa znali časi zboljšati in oni več zaslužiti, če bi boljši in modrejši možje svet vladali, tako daleč pamet zanikernih volilcev ne seže! Toraj kličemo vsim zavednim narodnjakom: podučujte ljudstvo neprenehoma, da bo važnost volitev spoznalo in svojo politično malomarnost za živo zavednost zamenilo. Kdor svoje domovine ne ljubi, on ni vreden med možé štet biti. In kako lahka je za vas domovinska dolžnost! Ni se treba s krutim Turkom vojskovati, kakor naši očetje, ni treba se bati več preganjanja, kakor pod prejšnjimi nemško-liberalnimi vladami, — drugega vam ni treba, ko svoj glas oddati za narodne kandidate, in že za to malo truda vam hoče domovina hvaležna biti!

Gorjé vam in vašim otrokom, ako se tega

malega truda vstrašite. Vaši potomci bodo, v sužne sponе ukovani, objokavali slabotnost in mehkoščrčnost svojih očetov!

Politični pregled.

V Ljubljani 20. aprila.

Avstrijske dežele

Čehi so veseli, ker so dobili svoje lastno vseučilišče. S cesarskim odlokom je ukazano, da se ima praška univerza razdeliti na dve, in da se imate juridčna in filozofična fakulteti v češkem jeziku še letos odpreti. To je vsakako nekaj povoda za Čehé, da kažejo svojo zadovoljnost ter izražajo upanje, da bodo uslišane tudi druge njih terjatve. Mi Slovinci se tolažimo s tem, da bo moralo ministerstvo po tej poti naprej hoditi, in da bo tudi naše želje uslišalo. Nemški listi, ki so prej toliko vpili in češko univerzo zabraniti skušali, so se zdaj že sprijaznili s to mislijo, da se Čehom ravnopravnost odreči ne more, ter se skoraj nič ne jezé nad to vplavno naredbo, kar je čudno, če se pomisli, kako so prej ropotali. Ravno tako, mislimo, bi se sprijaznili tudi z vsemi koncesijami, ki bi jih vlada Slovincem dala. Zato se vlada moti, ako misli, da zavolj nemškega vpitja ne sme Slovincem nič dovoliti.

Dobri uspeh, ki ga je imel Dunajevski s svojo papirnato rento, se mora pripisati nezaupnosti kapitalistov do privatne špekulacije. Te so namreč od 1873 na slabem glasu, zato se nakopičeni denar ponuja državi, ki zamore vendar večo gotovost dati, da bo obresti redno plačevala.

Velikonačni pondeljek je bil na Dunaji velik kmečki shod, kateri liberalcem in judom ni mnogo veselja napravil, zato so dunajski listi kar srditi, ko o tem shodu poročajo. Prišlo je več ko 4000 kmetov skup. Župan Kern je rekel, da se poslancem in advokatom ni dovolila beseda, in da zavolj tega poslanca Fürnkranz in Schöaerer nista hotela k shodu priti. Župan Riegler je rekel, naj kmetje svoje koristi sami branijo. Kmetje se naj oklenejo velikih posestnikov, ki imajo z njimi ene in iste interese. Sprejela se je potem

Pisma iz Meksike.

Jalapa, 25. prosinca 1881.

(Konec.)

Leto začnem z adventom, kakor ga začneja Cerkev. Devet dni pred božičem se združijo devet družin, in vsaka družina dá en dan „posado“, to je prenočišče dvema podobama iz lesa v svilnati obleki, ena Matere Božje, druga sv. Jožefa. Ti podobni se nesete v sprevodu iz hiše v hišo, kjer se dá prenočišče. Ko pridejo pred vrata, prosijo pevaje za prenočišče, znotraj se pa pri zaprtih vratih odgovarja in zabranjuje prenočišče; čez en četrtr ure se odpró vrata, pevci in spremljevalci gredo v hišo, postavijo podobni na odločeno mesto, se jima poklonijo, in klečé se moli sveti rožni venec, litanije in molitev devetdnevnica. Potem zagodejo in se pleše, med plesom pa postrežejo z vinom in sladkorjem. Deveti dan, v zadnji hiši so napravljene jaselca. V ti hiši je ena deklica botra svetemu detetu, in ko ta drži podobo sv. dečka v naročji, uvrsté se gospodje in gospodične v procesijo, gredó mimo te botre z Jezuzkom, in dospévši do nje, poklekne vsaki par in Božje dete poljubi. Tako se zgodi tudi na sveti večer v cerkvi, kjer je tudi botra, da sv. dete v naročji drži, ljudje

pa stopajo k njej, ter dete poljubujejo, še le potem se maša prične. Te „posade“ so se letos vršle v „kazini“. Mlada skladateljica Marija Perez Redondo je sestavila lepe napeve, ter izurila 15 gospodičen in 10 gospodov, ter 8 godcev, da so svete podobe od hiše do hiše spremljevali. Pričelo se je preseljevanje ob osmih zvečer in trpelo s poznejšim plesom vred do 11. ure, ter je bilo jako lepo in mično videti. Za prve večere so zložile štiri družine po 10 dolarjev, za poslednji večer pa so zložili jalapanski fantje 300 dolarjev, ter je bilo pričujočih 128 gospodičen, vse krasno oblečene, iz najiminitnejših hiš. Pa ta slovesnost se ne vrši povsodi tako lepo, kakor pri nas v Jalapi. V večih mestih, kakor v Meksiki, v Puebli, se godé ta večer pri tej priliki silno grde in pohujšljive reči. Tam surovo ljudstvo celo noč po ulicah pijano razsaja in godé se velike nerodnosti; to pa tem ložej, ker vlada dopušča, da so gostilnice in žganjarije celo noč odprte; mnogokrat se pijanci do smrti pobijejo. Obžalovanja vredno je, da se take reči godé ravno o največjih praznikih slovesne službe Božje s petjem in godbo; tukaj so pa le tibe maše in cerkve brez lišpa.

Novo leto se ne voši, ampak darovi se dajejo služabnikom na sveti dan in se ime-

nujejo aguinaldos. Tudi ta dan je služba Božja brez slovesnosti. Na svetih treh kraljev dan se vzdigne sveto Dete po cerkvah, in ga vzdigne ali kak duhoven, ali pa gospodična, ki je bila botra. V zadnjem slučaju sledi veselica s plesom, ki trpi do polnoči, in ta čas se sv. Dete zopet poljubuje. V nekterih krajih imajo navado, igrati gledišno igro, „pastorela“ imenovano; toda, dragi moji, bolj nesposodobne šale si tudi najhudobnejši žid ne bi mogel izmisliti, ker se z njo le krščanski obred zasmehuje. Tu nastopi komik, „bato“ imenovan, ki se iz svetih reči norčuje, potem sv. Miha in Lucifer s svojimi hudobami, ki strašno preklinjajo, in to vpričo otrok; nastopijo pastirji, vse se igra na dosti nedostojen način. Meni se je studilo, to gledati.

O predpustu se tukaj ne pleše, zato pa toliko bolj noré v postu, celi post plešejo in napravljajo maškerade, celo noter do velikega tedna. Lani so plesali v gledišči še na veliki terek. Tu je zopet liberalizem spremenil postni čas v predpust! V petek žalostne matere Božje naredé po revnih hišah altarje, prižgó sveče pred njimi ter molijo rožni venec. Lepo je na cvetno nedeljo, ker je tačas cerkev res s cveticami olepšana, da je veselje. Veliki teden so obredi taki, ko drugod. Pobožni ljudje molijo,

sledeča resolucija: „Z ozirom na to, da so kmetje prava konservativna stranka v državi, da so pravčni nasproti vsem veram in narodom, z ozirom na to, da nikdar nečejo postati tlačani ali najemniki, hočejo brambo svojih pravic zanesljivo oskrbovati.“

Kot pomočki za zboljšanje kmečkega stanja so se priporočali: 1. Ojstra postava zoper oderuhe, 2. kmetom se ne sme dovoliti, menjice podpisavati, 3. razkosanje posestev se mora zabraniti, 4. mirovne sodnije brez advokatov naj razsodijo zemljiške prepire, in čez te razsodbe ne sme biti pritožbe, 5. poverenje (legaliziranje) do 1000 gl. naj se dovoli županom, 6. naj se uvede borzni davek in primeren dohodninski davek. Tudi se je govorilo za polajšanje šolskega bremena in za versko šolo. Slednjič se je sklenila resolucija, naj se uvede na kmetih neposredna volitev, naj se pomnoži število kmečkih poslancev in naj se volilna pravica vsakemu dá, kdor plača 5 gl. cesarskega davka.

Opomniti je treba, da ta shod ni bil sklican od konservativne stranke in če se je vendar tako odločno izrekel zoper liberalne načela, potem smemo pač misliti, da liberalci nikdar ne bodo kmečkega prebivalstva na svojo stran zvalili.

Vnanje države.

Rumunsko ministerstvo je dalo svojo ostavko. Bratiano naj bi sestavil novo ministerstvo, pa on se brani, ravno tako Rossetti.

Ministerska kriza na Laškem se bo menda tako končala, da ostanejo stari ministri.

Francozi še niso pričeli vojske v Tunisu, pričakuje se pa to vsak čas. Na tuniški meji stoji 2000 Francozov. To bo nemara premalo, ker imajo Krumarci bojda 30.000 vojakov.

Nihilisti v **Rusiji** še niso ostrašeni in razmetavajo po celi deželi svoje oklice.

Rističev „Istok“ zahteva naj se **Srbija** proglasi za kraljestvo.

Na **Nemškem** se pripravljajo za prihodnje volitve v državni zbor. V Berlinu bodo antisemiti (protijudovci) glasovali zoper naprednjaško stranko, tako da zna ta nekaj sedežev zgubiti.

Domače novice.

V Ljubljani, 21. aprila.

(Volilni shod tretjega razreda), ki se je vršil v čitalnici v ponedeljek, prinesel nam je neko iznenadenje, ker so prišli k shodu tudi socialdemokrati, ter hoteli g. Železnikerja kandidirati Narodni volilci pa so se temu upirali, ter priporočali kandidate centralnega odbora. Sploh je čudno, zakaj socialisti k volilnemu shodu v čitalnico pridejo, kamor so bili vsako leto le narodni volilci poklicani, socialisti pa pravijo, da ne poznajo nobene domovine, oni so mednarodna zaveza. Naj skličejo svoj shod in naj postavijo svoje kandidate, kdo jim more to braniti? Da bi se pa narodnim volilcem vrinili socialistični kandidati, to se vendar ne more zahtevati. Zdaj pač agitirajo še med manjšimi obrtniki, ter marsikterega pregovoré in oslepé s svojo kazano gorečnostjo za korist revnih stanov; svojega socialnega programa pa ne povedó; kadar bodo pa naši volilci zvedeli, kaj namerava socijalnodemokratična stranka, potem jih bodo pač le malo na svojo stran obrnili. Če je volilec A. zamogel Ž. — u v obraz reči, da ga on zato ne more veliti, ker je bojda nekje odobral to, kar se je v Peterburgu zgodilo, potem vemo, pri čem da smo s to stranko, in mi obžalujemo le, da celo mnogozasluzni g. Regali tej stranki nekako potuho daje, ker on ne pomisli, da on služi socijalistom le kot orodje, in da ga bodo kmalo zatajili in odbacnili, ako se jim ne bo z dušo in telesom zapisal, kajti socialisti dobivajo svoje povelja iz Gradca, Dunaja in drugih socialističnih središč, toraj niso domovinska stranka. Priznati se mora da je tudi dr. Zarnik breztaktno postopal, vihteč v zraku svojo palico, kakor bi hotel volilce terorizirati, kar ni na mestu, ker morajo tu govoriti le razlogi in politični principi.

Bati se je, da bodo tisti, ki so iz narodnjakov čez noč socialisti postali, narodnim kandidatom nasprotovali, volilce begali, ali pa se vsaj vsacega delovanja na korist narodni stranki zdržali. To nam zna škodovati, in tako se kaže, da iz Nemcev za nas nič dobrega ne pride, seme, ki so ga agenti iz Gradca pri nas zasejali, kaže že svoj pogubni upliv

na narodno stranko, med tem ko socialisti nemškutarko stranko, kakor se vidi, nič ne begajo in jo pri miru puste; kar bo socijalizem pri nas škodo naredil, trpela jo bo večinom narodna stranka, toraj so Nemci zopet kukavično jajce v naše gnjezdo vlegli, da bi nam zbegali volilce tretjega razreda, in tega se nihče ne bo bolj veselil, ko naši nemškutarki, ki jih že davno boli, da imamo v tretjem razredu večino za se. Če se ta rana ne bo zacelila, bomo še tretji razred zgubili, namesto da bi prva dva pridobili. Socijalistom ne bomo nikdar prepustili tretjega razreda; če toraj od svoje agitacije ne odjenjajo, bomo mi prisiljeni organizirati katoliško stranko, mladoslovenci bodo morda tudi svoje kandidate postavili, in tako se bo narodna stranka razcepila na tri frakcije, in nemškutarki bodo lahko zmagali. Da je tako daleč prišlo, in da si socialisti tal pridobivajo v Ljubljani, krivi so deloma tudi tisti „odličnejši“ narodni krogi, ki so rokodelca čez rame pogledavali in ga zaničevali. Kakor je nekdanji plemenitaš rekel, da se človek še le z baronom začne, tako so tudi nekteri narodnjaki „viših“ stanov te misli, da se človek še le s profesorjem in doktorjem začne, obrtnika pa prezirajo, z vrha doli gledajo. To pa vsacega boli. Pogosto smo slišali že pritožbe, kako se v čitalnici prezira in na stran odriva človek v delavni suknji. Ko bi se ljudje vsi držali krščanske nauka: „ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe“, potem bi bil socijalizem nemogoč, on bi se nikdar rodil ne bil!

Slednjič so pri volilnem shodu tretjega razreda obveljali vendar kandidati centralnega odbora, in ti so Goršič, Petričič, Stupica, dr. Bleiweis mlajši in Peterca. Te volite in ne pustite se begati!

(Volilni shod družega razreda) se je vršil pod vodstvom g. dr. Bleiweisa mlajšega precej mirno. Kandidati centralnega odbora so bili volilcem po volji, le namesto Grasselija je g. Škrbinec predlagal Ravniharja. Z ozirom na to pa, da je Grasselli že lani več glasov dobil ko Ravnihar, ostal je shod pri kandidaturi Grasselijeve. Narodni kandidati družega razreda so toraj Potočnik, Grasselli, Klemenčič in Bajer. Te volite!

liberalci pa nalašč popivajo, napravljajo veselice in godejo Ofenbachove melodije, na trgu je veliko pijanih. Velikonočna nedelja je brez vse slovesnosti, cerkve brez kinča, rokodelci delajo, štacune so odprte, — jako žalosten pogled, to vse stori liberalizem! Duhovnikov imamo zmirom menj, cerkve slabe in zanemarjene, naša farna cerkev je kakor v Ljubljani cerkev sv. Florijana. Vlada vse stori, kjer more cerkev kaj ovirati; Bog vé, kam bomo prišli, če bo tako naprej šlo! Naj bolj slovesno obhajajo tukaj praznik čistega spočetja Marije device dne 8. decembra, in pa praznik Marije Guadalupe, patrone te dežele. Marija devica se je namreč leta 1531 prikazala štirikrat enemu Indijanu, Juan Diego po imenu, v kraju Tepejak blizu Meksike. Velela je Indijanu, naj se poda k nadškofu in naj mu naroči, da na tem kraju sozida cerkev. Ker mu niso hoteli verjeti, šel je nazaj, in prosil Marijo, naj mu da znamenje, da mu bodo verjeli. Oaa mu vnovič reče, naj le gre k nadškofu in naj mu isto naroči. Ko mu pa zopet niso hoteli verovati, šel je zopet nazaj in vnovič se mu prikaže presveta Devica ter mu veli, naj gre vrh skalnatega griča in naj ondi natrga rožic. Indijani imajo navado, da nosijo s seboj vedno kak prtič, v kterega razne reči zavijajo, kar jim ravno pod roke

pride. Tudi ta Indijan je imel tak prt pri sebi in v njega je zavil rože, ki jih je na griču natrgal. Ta prtič z rožami prinese predlepo gospo, ki ga je v podnožji griča čakala; ona mu veli, naj nese te rože nadškofu v znamenje, da resnico govori. Revni Indijan uboga in nese rože nadškofu. Tam razsuje rože pred duhovnimi gospodi, pa kako se vsi začudijo, ko zdaj zagledajo na prt naslikano prelepo podobo Matere Božje. Zdaj so mu verjeli in začeli cerkev zidati. Podoba so poslali tudi sv. očetu Benediktu XIV. v Rim, in on je vskliknil nad njo: „Non fecit taliter omni nationi“ (take podobe ni naredila vsakemu narodu). Podoba je bila pregledana od umetnih slikarjev, in ti so izrekli, da je ni naslikal noben malar, ker prt je kakor sito in brez priprave; glava je z višnjevim plajšem pokrita, krilo ima zlate arabeske, plajš pa srebrne zvezde; pod nogami ima črn polumesec, ki ga serafin z obema rokama drži. Liberalci tajé prikazen in čudež, pa nobeden si ne more razložiti kako je to slikano, ker od blizo se ne vidi dobro, z daljave pa je podoba lepa in svetla.

Podoba ima okvir za 4000 mark težkega zlata; še čudo, da je ta okvir ušel liberalnim roparskim rokam, ko so leta 1857 vse cerkve plenili, zvonove iz zvonikov metali in krogle

iz njih lili zoper verne katolike, ki so pod poveljem slavnega generala M. Quela Miramona branili vero in cesarja Maksimilijana. Vsled liberalnih idej postaja ljudstvo čedalje bolj mrzlo za verske reči, duhovniki so kakor tuji med svojimi ovčicami ter živé sami za se. Še škofu se ljudje več ne odkrivajo, čeravno je zelo priljuden, ponižen in dobrotljiv mož. Jaz ga včasih spremljam na sprehodih in pomeniva se o raznih rečeh, kar je tem ložej, ker je zelo učen in vé o vsaki zadevi kaj povedati, kar me zanima.

K sklepu vas pozdravim vse Slovence prav lepo, in se zahvalim vašemu g. dopisniku od Drave za njegov pozdrav.

Vaš udani

M. J. Danič.

Opomba vredništva. Izrekamo Vam našo prisrčno zahvalo, da se nas z dopisi večkrat spominjate, ter prosimo še kaj o priliki, ako Vam preveč truda ne prizadeva. Na Vaše vprašanje to: kar ste poslali, je natisnjeno, ako ste dobili vse številke, potem onih dopisov nismo dobili, ki niso bili natisnjeni. V tem dopisu smo nekoliko izpustili, ker je bilo vendar nekaj preobširno. — Gosp. D. J. ne biva na Slovenskem, ampak v Belemgradu srbskem. Poslali smo mu pismo doli. Pozdrav!

(Praznike) smo imeli v Ljubljani lepe. V petek je ljudstvo v velikih trumah hodilo od cerkve v cerkev, ter si ogledavalo Božje grobove. Kakor vsako leto, odlikovali ste se tudi letos posebno cerkvi pri sv. Jakobu in ona v Trnovem. Sam na sebi je bil Božji grob v Trnovem najkrasnejši; št. jacobski pa se odlikuje s trikratno premembo (v četrtek Kristus na Oljski gori, v petek Kristus na križu, v soboto grob Kristov.) Pri sv. Jakobu in v stolni cerkvi se je v petek zvečer tudi pelo. V stolni cerkvi ni bilo letos petje tako ubrano, ko prejšnje leta; najbolje so še lamentacije zadeli. Pri sv. Jakobu so kazali pevci več vaje. V soboto so bili slavnostni sprevodi po ustajenji pri mnogobrojni udeležbi, ker je bilo vreme ugodno.

(Južna železnica.) Počenši od 15. maja bo hodil vsak dan poseben vlak za osebe iz Ljubljane v Celje, in iz Celja v Ljubljano. Iz Celja pojde ob šestih zjutraj in pride v Ljubljano ob pol desetih dopoldne; iz Ljubljane bo pa hodil ob 3/4 6 popoldne in bo prihajal v Celje ob devetih zvečer. S 1. majem bode začel tudi podnevni brzovlak zopet hoditi med Trstom in Dunajem, ter dojde iz Trsta v Ljubljano ob 3/4 11 dopoldne, iz Dunaja pa ob 6. uri zvečer.

(Marijin mesec) je naslov novih šmarnic, katerih zapopadek je: Marijno življenje, nauk in posnema, vsakdanji svetnik z ozirom na Marijno počesenje, zgled in molitev; obsegajo 22 pol ali 350 strani in veljajo 85 terdo vezane, 95 v polusnji, 105 v usnji in 120 s zlatim obrezkom, po pošti pošiljane pa 5 več in se dobivajo v katoliški bukvarni.

(Slavnostna knjižica) o priliki poroke cesarjeviča Rudolfa je ravnokar prišla te dni na Dunaji na svitlo in je namenjena slovenske mladini. Naslov ima: „Cesarjevič Rudolf, nástolnik avstrijski“. Knjižica ima več prav ličnih podob, mej katerimi ste posebno lepi podobi cesarjeviča Rudolfa in njegove prevzvišene neveste Štefanije. Knjigo, obsegajočo 20 strani, spisal je Ivan Tomšič, učitelj in vrednik „Vrtčev“, a natiskal na Dunaji. Cena posameznim iztiskom je s pošto vred 12 kr. — Mislimo, da bomo vstregli slovenskim učiteljem in prijateljem slovenske mladine, ako jim tu podamo ceno knjižice v večjih partijah skupaj: 10 iztisov velja 1 gld. — 25 iztisov 2 gl. — 50 iztisov 3 gl. 50 kr. — 100 iztisov 6 gl. — 500 iztisov 25 gl. — 1000 iztisov 40 gl. — Vsa naročila v tej zadevi naj se pošiljajo naravnost na Dunaj pod naslovom: Karl Rauch, Buchdruckerei in Wien, (VI. Hornbostelgasse 4.)

(Novomeška kmetijska podružnica), ki po svojem novem odboru jako marljivo dela, je izdala o pritožbah proti vredbi novega zemljiškega davka, sledeči poduk:

Kaj pomeni oklic za pritožbo (reklamacije) proti uredbi zemljiškega davka?

Kmetu, ki težko davke odrajuje, ni vse eno, če od ene ali od desetih parcel, od enega ali od desetih oralov davke plačuje. Sleherni posestnik, ki najde, da posestna pola ni pravilna, bodi si, da je zemljišče, ki ni njegovo, upisano na njegovo ime, drugo pa, ki je v resnici njegova lastnina, ni njemu upisano; ali da je zemljišče, ktero vživa več posestnikov skupaj, le na ime enega posameznega ali kake občine vpisano, ali da se je urnila druga pomota (n. pr. če je zapisanih 90 na mesto 20 metrov ali če je čisti dohodek previsok) ima zdaj priliko oglasiti se, da se pomota brez stroškov popravi.

Za popraviljanje novih posestnih pol (mer-nih poguov), je še čas do 15. junija t. l., to je 9 dni pred kresom. Kdor se v tem času ne oglasi, akoravno vidi, da se mu krivica godi, bode moral 15 let odrajtovati davek, če tudi zemljišča ne bode vžival.

Od zemljišč, ki nič ne neó, od pesočin, puščav in skalnatega zemljišča, od močvirja, od jezer in vodojakov, od luž in mlak, od cest in potov, od ulic in javnih prostorov, od strug in vodovodov, rek in potokov, od pokopališč in zemljišč, na katerih stoji kaka hiša, ali drugo gospodarsko poslopje (blev, pod i. dr.) ne plačuje se zemljiški davek; ako tako zemljišče ni ločeno od tal, ki so zemljiškemu davku podvržene, sme se prositi, da se davek odpiše.

Vsak naj pazi pa na to, če so njegova zemljišča prav uvrstene, da ne bode travnik zapisan za njivo, pašnik za travnik, ne pušča za vinograd, ne goščava za gozd; pa tudi med njivami, travniki in vinogradi se nadejajo različne vrste. Kdor hoče na tanko zvedeti, v kako vrsto spadajo njive, travniki in vinogradi njegovi, naj popraša župana, pri njem bode zvedel, kako so cenjena ogledna zemljišča, to je taka zemljišča, po katerih se je primeroma cena in dohodek drugih zemljišč od cenilne komisije ustanovil. Vendar je treba pomisliti, da zarad čisto majhnih prostorov se ne more nič spreminjati. Ako n. pr. vert ali vinograd ni večji kot 50 četvornih sežnjev (klafter), in ako drugo zemljišče ni večje, kakor 400 četvornih sežnjev, potem se ne more tirjati, da bi se ločilo od zemljišč, h katerim je bilo preštet; to bi se smelo zahtevati le potem, ko bi bil letni dohodek desetkrat manjši od tega malega prostora, kot od zemljišča, h kateremu se je prištel ta prostor.

Pri vsacem županu se zapisniki dobodo na pogled, iz katerih se zamore razviditi, ktere parcele so enemu ali drugemu posestniku pripisane, koliko meri ena in druga parcela, koliko zneso čisti dohodek, od kterega je tudi davek odvisen, in v katero vrsto spada zemljišče.

Pri vsacem županu se lahko ogleda tudi mapa, na kateri se najdejo parcele.

To mapo, zapisnik in pole naj vsak pogleda, in ako se ne razumi sam na to, naj naprosi kakega izvedenca, da mu razloži kaj je v zapisniku in poli zapisanega, in kaj kaže mapa, in ako sprevidi, da mu je več in zraven še družih parcel pripisanih, ki jih ne vživa, ali da pogrša kako svojih parcel, da nimajo posamezne parcele prave mere, ali če je kaka parcela že na kose razdeljena, pa je vendar še vedno na ime občine ali pa vasi zapisana, ali da je v višo versto zapisana, kakor zasluži, ali da je preveč čistega dohodka zapisanega, ali da je parcela, ki jo vživa več družbenikov, samo na ime enega zapisana, naj se oglasi pri svojem županu ali pa pri okrajni cenilni komisiji, kar se lahko ustmeno ali pa pismeno s prošnjo zgoditi zamore. Napake se morajo natančno in resnično povedati, in kjer je mogoče tudi s pismi natančno dokazati.

(Nove šmarnice.) Razlaganje sv. rožnega venca so ravno kar beli dan zagledale v tiskarni družbe sv. Mehora. Eoako so izšle druge šmarnice v narodni tiskarni. Oboje se dobivajo v katoliški bukvarni. Več glej v naznanilu. Konec tedna izide tudi molitvena knjiga za sveto leto. Več pozneje.

Tržne cene v Ljubljani.

Pšenica hektoliter 9 gld. 14 kr.; — rež 6 gl. 18 kr.; — ječmen 4 gld. 71 kr.; — oves 3 gld. 09 kr.; — ajda 5 gl. 53 kr.; — proso 5 gl. 03 kr.; — koroza 5 gld. 60 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 04 kr.; —

fižol hektoliter 1 gld. 10 kr.; — masla kilogram 1 gld. 16 kr.; — mast 76 kr.; — špeh frišen 66 kr.; špeh prekajen 70 kr.

Znancem in prijateljem z žalostnim srcem naznanjem, da je moj brat

dr. Jožef Povše,

polkovni zdravnik v Buda-Peštu 11. aprila tek. leta umrl.

Ranjki bodi vsem v spomin in molitev priporočen.

Na Ježici 17. aprila 1881.

Franc Povše,
župnik.

Zahvala.

Na prošnjo in v imenu vsih sorodnikov izreka podpisani vsim častitim udom uršulinskega konventa, zlasti prečastiti gospej materi, za preblago sočutje o boleznj, p. n. občinstvu, kakor tudi prečastiti duhovščini in učenkam uršulinskega samostana, pa za mnogobrojno udeležitev pri sijajnem pogrebu blage, le prerano umrle sestre.

Celestine,

najtoplejo zahvalo

France Rus,
duhovnik.

Begne poleg Cerknice 15. aprila 1881.

Die katholischen Missionen.

Mesečni list s podobami,

ki se strogo naslanja na tednik Lionske družbe na Francoskem za razširjanje sv. vere.

Vsako leto pride na svitlo 12 zvezkov s prav zanimivim obsegom o katoliških misijonih v današnjih dnevih, z mnogimi prav lepimi podobami. Cena celega letnika je 2 gl. 40 kr. v bukvarni, po pošti pa 3 gl. 10 kr.

Obseg ravno kar na svitlo izdanega 4. zvezka je sledeč: Anfänge einer Mission unter den Kabilen des Dscherdschera. — Ein Apostel der Freiheit. — Nachrichten aus den Missionen: Dänemark, Norwegen, Südafrika, Britisch Nordamerika, aus verschiedenen Missionen. — Für Missionszwecke. — Beilage für die Jugend: Bilder aus dem gelobten Lande.

Illustrationen: Das Fort National im Lande der Kabylen. — Das Kabylenort Taurith-el-Mokran. — Kranke Beni-Yenni in der Pflege des Br. Janin. — Br. Falcon und die Kinder der Mission Dschema-Sahridsch. — Missionsgebäude in Dorfe Ait-el-Arba. — Eine Tapujas-Familie unserer Tage am Amazonas. — Jerusalem von Osten. — Der Hof der heiligen Grabkirche. — Sonnenuntergang in Lappland. — Msgr. Ricards, apostol. Vikar von Ost-Kaplan.

Vsi do zdaj izišli zvezki so pri nas še v zalogi tedaj se na katoliške misijone še zmirrom lahko naročuje

v kat. bukvarni.

Razlaganje sv. rožnega venca

za vse dni meseca maja z dodatkom navadnih molitev; devetdnevnice in tridnevniči, kakor tudi nekaj pesem. Po nemškem predelal in pomnožil o. Hrisogon M. Z lepo podobo na čelu.

Veljajo trdo vezane v pol platnu 75 kr.; v pol usnji 80 kr. Vse usnate 95 kr., z zlatim obrezkom pa 1 gld. 15 kr. Prosto stroškov po pošti po 5 kr. več.

Dobivajo se v katoliški bukvarni na stolnem trgo h. št. 6.